

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗΝ «Ε» ΓΙΑ ΕΝΑ ΦΛΕΓΟΝ ΘΕΜΑ

Ε. Κουλουμπής: «Γιατί διαφωνώ στην ανάθεση της εκτροπής του Αχελώου»

Το θέμα της εκτροπής του Αχελώου, έχει ασφαλώς τόσο πολύ συζητηθεί στη Θεσσαλία, ώστε να καταπτά ενίοτε και κουραστικό.

Η κοινή γνώμη έχει κουρασθεί από τα λόγια και τις πολιτικές εξαγγελίες, ώστε συχνά, το θέμα να εκπίπτει σε επίπεδο... «ανέκδοτου».

Την αξία του έργου για την περιοχή, ουδείς αμφισβητεί. Όμως οι αμφιβολίες κατά πόσο αυτό θα ολοκληρωθεί κάποτε είναι έντονες.

Η ιστορία της εκτροπής είναι λίγο ως πολύ γνωστή. Το έργο άρχισε να συζητείται από την μεταπολίτευση και εντεύθεν, για να εξαγγελθεί τελικά από τον κ. Ανδρέα Παπανδρέου μετά από εισήγηση του τότε υπουργού ΠΕΧΩΔΕ κ. Ευαγγέλου Κουλουμπή. Έργο - μαμούθ βέβαια: συνολικό κόστος με τιμές 1987 264 δισ. δρχ.

Οι εργασίες άρχισαν, και ως το 1989 επιτελέσθηκε σημαντικό έργο. Έργο υποδομής που είχε την ατυχία να μη γίνει γνωστό στο ευρύτερο κοινό, ώστε η κοινωνική πίεση για την εκτέλεση του έργου να ενταθεί. Γιατί βέβαια, αν ο κόσμος συνειδητοποιούσε ποιά οικονομικά οφέλη συνεπάγεται το έργο, θα είχε κάνει μια μικρή... επανάσταση εναντίον όσων ευθύνονται για την καθυστέρηση.

★ ΣΗΜΕΡΑ, το έργο βρίσκεται και πάλι σε κρίσιμη καμπή. Αφού καθυστέρησε (λόγω των τριπλών εκλογών και της πολιτικής αστάθειας) επί δύο χρόνια, ήλθε ο καιρός της «τελικής ευθείας».

Με δύο λόγια: πρόκειται να αρχίσουν τα ενεργειακά έργα, και να κατασκευασθεί η βασική σήραγγα εκτροπής, των νερών του Αχελώου προς τη Θεσσαλία.

Το έργο ξεκίνησε να ανατεθεί το 1987. Η πολιτική ένταση της εποχής εκείνης δεν άφησε τη διαδικασία να περατωθεί. Άλλωστε, ενόψει των εκλογών που προμήνυαν αλλαγή κυβερνήσεως και με την έρπουσα φημολογία ότι η ΕΟΚ δεν θέλει (ήρα δεν θα χρηματοδοτήσει) το έργο, ποιά εταιρία θα ρισκάρει; Εμφανίσθηκε μόνο μια...

Προ μνηών, το υπ. Εθνικής Οικονομίας αποφάσισε την προώθηση του έργου, όμως, βρέθηκε προ διλήμματος.

Να αναθέσει απ' ευθείας το έργο στην εταιρία που υπέβαλε προσφορά τότε,

ή να διενεργήσει εκ νέου δημοπρασία;

Αποφεύγοντας να αναλάβει από μόνη της την ευθύνη, κάλεσε τα κόμματα:

Το αναθέτουμε (και επομέ-

τως προλαβαίνουμε τη χρηματοδότηση των 25 δισ. από την ΕΟΚ) ή όχι, οπότε «φτού και από την αρχή».

Συμβούλια επί συμβουλίων, τελικώς όλοι τάχθηκαν υπέρ της ανάθεσης.

Ωσπου ξαφνικά, ώσπερ κεραυνός εν αιθρία, μια έμμεση καταγγελία στον τύπο από τον πρώην υπ. ΠΕΧΩΔΕ κ. Ευάγγελο Κουλουμπή, έκανε την κυβέρνηση να υποχωρήσει.

Αν και ο κ. Κουλουμπής κατέθεσε ως ιδιώτης την ένστασή του, ωστόσο - επειδή ακριβώς πρόκειται για τον άνθρωπο που γνωρίζει το θέμα... σαν την τσέπη του - η κυβέρνηση το ξανασκέφθηκε.

Σήμερα, ο πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ, εξηγεί στην «Ε» τη θέση που έλαβε:

ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΟ

«Πως έπεισα τον Ανδρέα για τον Αχελώο»

«Το έργο του Αχελώου δεν το ήθελε κανένας. Δέχθηκα πόλεμο από τους οικονομικούς υπουργούς. Αναγκάσθηκα να πιάσω τον Παπανδρέου. Του εξήγησα τι σημαίνει η εκτροπή του Αχελώου. Το δέχθηκε και το εξήγγειλε σε κάποια γιορτή του Κιλελέρ.

Μετά οι υπουργοί δεν μπορούσαν να κάνουν αλλιώς...». Με τα λόγια αυτά ο κ. Κουλουμπής θυμήθηκε χτες το παρασκήνιο του πολυσυζητημένου έργου.

Παράλληλα έδωσε στην «Ε» ένα «απόρρητο» - τότε - αλλά ιστορικό - σήμερα - κείμενο.

Ημερομηνία: 31 Οκτωβρίου 1983. Είναι η πρώτη εισήγηση που έκανε ο πρώην υπουργός στον πρωθυπουργό Α. Παπανδρέου, με την οποία τον εξήγγυσε τι σημαίνει «εκτροπή του Αχελώου».

Το έγγραφο - ντοκουμέντο - δίδεται για πρώτη φορά στη δημοσιότητα, και θα δημοσιευθεί με την πρώτη ευκαιρία.

Στους βασικούς τους άξονες όμως σημειώνονται τα ακόλουθα:

Με το έργο θα λυθεί οριστικά το πρόβλημα της άρδευσης 3,5 εκατομ. στρεμμάτων.

Μπορεί να ολοκληρωθεί σε μία 10ετία, με χρηματοδότηση και από την ΕΟΚ.

Είναι άμεσα παραγωγική επένδυση και θα επιφέρει ρήξη με το παλιό μοντέλο ανάπτυξης της χώρας που βασίζεται στην οικοδομή.

Το κόστος υπολογίζεται σε 250 δισ. Η τεχνική εισήγηση για έγκριση από το υπουργικό συμβούλιο μπορεί να ετοιμασθεί σε 2 μήνες.

Η Θεσσαλική πεδιάδα έχει μόνο 35% αρδευόμενες εκτάσεις. Μελέτες υπάρχουν πολλές. Χρειάζονται όμως έργα.

Ο Αχελώος θα αρδεύσει το 12,1% των καλλιεργήσιμων εκτάσεων της χώρας.

Το πακέτο των έργων έχει βιομηχανικές και συγκοινωνιακές προεκτάσεις.

Τα γενικότερα δε οφέλη σε θέματα αποκέντρωσης, παραγωγικού αναπροσανατολισμού της εθνικής οικονομίας, απασχόλησης, κτηνοτροφικής ανάπτυξης, κατασκευών, αξιοποίησης τεχνικού δυναμικού, και εν τέλει στην αύξηση του εθνικού εισοδήματος είναι τεράστια.

Συνέντευξη: ΑΛΕΞΗΣ ΚΑΛΕΣΗΣ

★ Ποιοι λόγοι σας οδήγησαν να προβάλετε ένσταση για τη διαδικασία ανάθεσης του έργου κ. Κουλουμπή;

★ Το έργο της εκτροπής του Αχελώου, το πονάω. Το εισιγήθηκα, δούλεψα πάνω σ' αυτό, το κινήθηκα με όλες μου τις δυνάμεις. Και θα ήμουν ο τελευταίος που δεν θα ήθελα να γίνει. Διότι η εκτροπή, δεν θ' αλλάξει μόνο τη μορφή της Θεσσαλίας. Αλλά, τη γενικότερη δομή της εθνικής οικονομίας. Θα είναι η «ατμομηχανή» που θα τραβήξει από τη στασιμότητα την οικονομία μας.

Όλες οι μελέτες έδειξαν ότι είναι οικονομικό και άμεσα αποσβεσσιμο έργο.

Σε τιμές 1987, το έργο κόστιζε 150 δισ. δρχ. (το αρδευτικό σκέλος) και 114 δισ. το ενεργειακό. Κάναμε τη δημοπρασία για τα ενεργειακά έργα. Για μας, απέτυχε, αφού παρουσιάσθηκε μόνο ένας μειοδότης. Δεν θα μπορούσε νάναι διαφορετικά. Όταν θγήκε ο κ. Μητσοτάκης και δήλωσε πως αν αναλάμβανε την κυβέρνηση δεν θα αναγνώριζε καμία ανάθεση έργου που θα έκανε το ΠΑΣΟΚ, τι να περιμένει κανείς;

Από τα έξι κονορτσουμ εταιριών, συμμετείχε τελικά μόνο ένα,

εν μέρει από την ΕΟΚ, και ως ένα ποσοστό από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα με ένα κοινό δάνειο, που έχει λίγο ευνοϊκότερους όρους. Έχει επίσης ένα ποσοστό, λίγο μικρότερο από 20%, από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΟΚ. Τα οποία, το 93 τελειώνουν. Άρα, και σήμερα να ξεκινήσει με το έργο με 80 δισ. λχ. δεν μπορούν να απορροφηθούν τα 16 δισ. Άρα, ένα μέρος μόνο θα απορροφηθεί. Δεν θεωρώ ότι αυτό είναι δικαιολογία για να ανατεθεί το έργο. Ας κάνουν με συνοπτικές διαδικασίες δημοπράτηση. Αν γίνουν όλα έντιμα, με διαφάνεια, και χωρίς «συνεννοήσεις», θα επιτύχουμε σημαντικά χαμηλότερο τίμημα με όφελος

Η εξέλιξη θα δείξει.
★ Ασκήθηκαν πολιτικές πιέσεις;...
★ Θα φανεί...

★ ★
Ο κ. Κουλουμπής, αναφέρθηκε στη συνέχεια της συζήτησής του στα σημαντικότερα ωφελήματα του έργου:

«Σκεφθείτε πως, όταν θα πέφτουν από τον Αχελώο 1 δισ. κυβικά μέτρα στον Πηνειό, ουσιαστικά ο Πηνειός εξασφαλίζει παροχή τα καλοκαίρια 40 κυβικών μέτρων το δευτερόλεπτο (σ.σ. σήμερα, η συνήθης καλοκαιρινή ροή είναι από 1 έως 15 κυβικά τα βροχερά έτη). Και αυτό, χωρίς οικολογικές συνέπειες για τον Αχελώο από τον οποίο θα ληφθεί το 25% των νε-

ΤΗΝ

ιέρα αρ-
δήλων
κών συ-
βέρνηση
ώρησης
; υπουρ-
» θέμα.
του μη-
στηρίου
; αποτε-
τά.
συζητή-
κωμικο-
; δίνουν
έρνησης
νίν περι

έρνησης
ούν περι
του κ.
γχει κλί
ωματική
ιριστική
υς του
την προ
υζήτηση
ορά ητ
ροτάκης
Αναστά
τον Αν

όν πρώ
πείσει
ότι μπο
ενότητα
του δεν
ροσωπι
από πο

ΧΕΣ

Σ

Σ

Σ

Σ

Σ

Σ

Σ

Σ

Σ

Σ

Σ

Σ

Σ

Σ

Σ

Σ

Σ

Σ

Σ

Σ

Από τα έξι κονσόρτσιουμ εταιριών, συμμετείχε τελικά μόνο ένα, με μια προσφορά... αφάνταστα υψηλή. Αν θυμάμαι καλά, πάνω από 500 δισ.

Να σκεφθείτε όμως εδώ, ότι τα 264 δισ. (δηλ. 150 + 114) ήταν ήδη υπερτιμολογημένα από μας. Κι αυτό γιατί βάσει της νομοθεσίας που κάναμε - μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση - υπερτιμολογούσαμε τα έργα, αφού, όταν καλείς κάποιον να φτιάξει το έργο, προφανώς το υπερτιμολογεί. Και το ξέραμε αυτό.

Δεν μπορεί λοιπόν, εκείνος ο διαγωνισμός να αποτελέσει αφετηρία για ανάθεση, και μάλιστα στον ίδιο μειοδότη.

Το έργο που σήμερα οδεύει προς ανάθεση, δεν είναι όλα τα ενεργειακά έργα, αλλά ένα μικρό μέρος.

Όπως γνωρίζετε, έγιναν τρεις επιτροπές αξιολόγησης της προσφοράς:

- το ΥΠΕΧΩΔΕ το κοστολόγησε στα 96 δισ. και οι πληροφορίες μου λένε ότι αυτό το νούμερο βγήκε από πίεση.

- η ΔΕΗ μίλησε για 80 δισ.

- και το Τεχνικό Επιμελητήριο, μεταξύ 76 και 84 δισ.

Η γνώση μου επί του θέματος, με κάνει να πω ότι η αξία του είναι κάτω από 75 δισ. Μιλάμε πάντα σε τιμές 1987. Ως τα 96 δισ που λέει το ΥΠΕΧΩΔΕ, είναι 21 δισ. Αν το υπολογίσει κανείς με τιμές 91-92, η διαφορά είναι διπλάσια. Μιλάμε για 40 δισ. και πλέον.

Στη δύσκολη περίοδο που περνά η χώρα, δεν υπάρχει η πολυτέλεια για σπατάλες. Νομίζω ότι πρέπει να πάμε σ' έναν διαγωνισμό. Δεν δικαιολογείται καμία άλλη ενέργεια. Κατανόω την ευαισθησία των Θεσσαλών ν' αρχίσει αμέσως το έργο. Κι εγώ το θέλω.

* Δημοπράτηση εκ νέου όμως κ. Κουλουμπή σημαίνει σημαντική καθυστέρηση. Τόση ώστε - ίσως - τα 40 δισ. που κατά την αποψη σας είναι η υπέρβαση, δεν θα έχουν σημασία...

* Η δημοπράτηση, πραγματικά θα έχει κάποια καθυστέρηση, την οποία δεν εκτιμώ ότι θα είναι μεγαλύτερη των 3-4 μηνών. Αλλά, κι εγώ θα σας έλεγα ότι θα μπορούσε η διαδικασία αυτή να ξεκινήσει πριν ένα έμηνο, πριν ένα, ενάμισι χρόνο.

Δυστυχώς όμως. Από τότε που άφησα εγώ το έργο δεν έχει προστεθεί τίποτα.

* Ασφαλώς έχετε δικαίωμα σ' αυτό. Όμως ο χρόνος που χάθηκε δεν γυρίζει πίσω. Τώρα τι γίνεται;

* Αναμφίβολα, εδώ υπάρχει ένα θέμα. Και πρέπει να το ξεκαθαρίσουμε. Το έργο χρηματοδοτείται

επενδύσεις». Θα επιτύχουμε σημαντικά χαμηλότερο τίμημα με όφελος που θα υπερκαλύπτει τη χρηματοδότηση της ΕΟΚ.

* Δεν φοβάστε μήπως όμως οι τεχνικές εταιρίες συνεννοηθούν για να μην πέσει η τιμή.

* Όχι. Υπάρχουν ασφαλιστικές δικλίδες για το κράτος. Επί 4 χρόνια που διετέλεσα υπουργός ΠΕΧΩΔΕ δεν υπήρξαν συνεννοήσεις. Σ' ένα έργο όπως ο Αχελώος, θα υπάρξει έκπτωση 50% τουλάχιστον.

* Όμως οι μεγάλες εκπτώσεις είναι μπούμεραγκ κ. Κουλουμπή. Συχνά οι εταιρίες δίνουν μεγάλες εκπτώσεις για να πάρουν το έργο, και μετά το καλύπτουν με συνεχείς αναπροσαρμογές.

* Μπορεί να γίνει η δημοπράτηση κατ' αποκοπήν στο τίμημα. Τεμάχιο ένα: αυτά τα έργα, οι τάδε εργολάβοι. Όπως άλλωστε έκανα και εγώ, και όχι όπως υπεγράφη τώρα η σύμβαση του «ΜΕΤΡΟ» στην Αθήνα.

Με τον τρόπο που πρότεινα εγώ είχαν ένα μεγάλο πλεονέκτημα. Είχαν ένα βέβαιο τίμημα. Δεν μπορούσε ο εργολάβος να πάρει μια δραχμή παραπάνω.

* Οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ Θεσσαλίας όμως, συμφώνησαν με την απευθείας ανάθεση που πρότεινε σήμερα η κυβέρνηση... Έκavian λάθος;

* Το ερμηνεύω ότι ως θεσσαλοί καίγονται από την επιθυμία να ανατεθεί όσο το δυνατό πιο γρήγορα το έργο και, ίσως, δεν υπάρχει η γνώση όλων των επί μέρους λεπτομερειών... Εγώ επιμένω... Γιατί η περίοδος της χώρας είναι πολύ κρίσιμη. Χρειάζεται διαφάνεια, κι αυτό θα πει δημοπράτηση. Ξέρετε, πολλά λέγονται στους διαδρόμους - για τέτοιου είδους μεθοδεύσεις.

* Υπάρχει κ. Κουλουμπή και μια διαμάχη, για το ποιός θα κάνει το έργο. Η ΔΕΗ πιέζει να το αναλάβει αυτή, το υπουργείο έχει άλλη γνώμη...

* Θεωρώ ψευτικό αυτό το δίλημμα. Η ΔΕΗ έχει πράγματι μεγάλη εμπειρία σε ενεργειακά έργα. Μπορεί να κάνει αυτή τα ενεργειακά, και το ΥΠΕΧΩΔΕ τη σήραγγα εκτροπής. Έχει την εμπειρία. Στο Μόρνο κατασκευάστηκε 100 χλμ. σήραγγα... Αν το έργο «σπάσει» στα δύο, και λιγότερο θα κοστίζει, και πολύ περισσότερο κόσμος θα απασχοληθεί.

* Στη Θεσσαλία επικράτησε η εντύπωση ότι το έργο σαμποτάρει ένας πόλεμος μεγάλων τεχνικών εταιριών που ξέσπασε... ήδη

* Ναι εγώ συμφωνώ. Είναι οι εταιρίες που «κομπινάρουν» το έργο για να πετύχουν μεγάλο τίμημα...

* Τι εννοείτε;

επ). Και αυτό, χωρίς οικολογικές συνέπειες για τον Αχελώο από τον οποίο θα ληφθεί το 25% των νερών του.

Η Θεσσαλία, θα είναι σε θέση να κατακλύσει την Ευρώπη με αγροτικά προϊόντα, εξειδικευμένων καλλιεργειών. Και καθώς η ραγδαία αύξηση του πληθυσμού της γης θ' αυξήσει ραγδαία και το κόστος των τροφίμων, κατανοεί κανείς για τι μέγεθος αύξησης του αγροτικού εισοδήματος μιλάμε.

* Πότε «θλέπει» να ολοκληρώνονται όλα τα έργα;

- «Σε μια δεκαετία αν υπάρξει ομαλή ροή χρηματοδότησης» θα

και αναπρόσαντολισμού της εθνικής οικονομίας, απασχολησιμότητας, και νοτροφικής ανάπτυξης, κατασκευών, αξιοποίησης τεχνικού δυναμικού, και εν τέλει στην αύξηση του εθνικού εισοδήματος είναι τεράστια.

πει, και θα σημειώσει:

«Και πρέπει πάση θυσία να εξασφαλισθεί. Ας είμαστε ρεαλιστές. Η Ελλάδα σε δύο πράγματα μπορεί να στηριχθεί για να σταθεί διεθνώς: στη γεωργία και τον τουρισμό...

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ

Συνεχίζοντας, ο κ. Κουλουμπής δηλώνει απαισιόδοξος όσον αφορά την πρόοδο των μεγάλων έργων, και δεν θλέπει να προχωρά η «αυτοχρηματοδότηση» με την οποία η κυβέρνηση ελπίζει να τα

συνεχίσει. Τάσσεται υπέρ ενός μικτού τρόπου χρηματοδότησης (δημόσιο, ΕΟΚ, ιδιώτες) που θα εξασφαλίζει την ομαλή ροή της.

ΝΕΦΟΣ ΚΑΙ ΛΑΡΙΣΑ

Για το θέμα της ρύπανσης της ατμόσφαιρας, εκτιμά ότι η Λάρισα σύντομα («σε 1-2 χρόνια») θα έλθει αντιμέτωπη με το νέφος που πνίγει σήμερα την Αθήνα, και θεωρεί ως μόνη ρεαλιστική λύση τη αστυνόμευση της κυκλοφορίας του κορεσμένου κεντρου της με εξοδό από αυτό των Ι.Χ. αυτοκινήτων.

2
φορές την εβδομάδα
Κάθε
Τρίτη και Πέμπτη
απόγευμα, στον
Κλαουδάτο

**ΦΘΗΝΟΤΕΡΑ
20%**

Είναι μια ακόμη προσφορά του Κλαουδάτου,
για ν' αγοράσετε
τα είδη που θέτετε φθηνότερα 20% κάθε
Τρίτη και Πέμπτη
απόγευμα

Εξαιρούνται του 20%
τα τρόφιμα, τα καλλυντικά,
τα είδη προσωπικών και οι
αγορές με πιστωτικές κάρτες.

ΩΡΑΡΙΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ:
Κάθε μέρα πρωί-απόγευμα
ανοιχτά
και Σάββατο 8.30 - 2

Κλαουδάτος

τα έχει όλα και συμφερει

Η μεγαλύτερη Ελληνική αλυσίδα πολυκαταστημάτων

ΕΠΩ ΔΕΛΦΙΝΑΚΕΤ